

1Sám; 27:1-12.

Mindannyiunk életében lehetnek pillanatok, esetleg időszakok is, melyekre nem vagyunk büszkék. Vannak szégyenletes bűneink, melyek miatt mardos a lelkiismeret, s melyek félő, hogy képmutatóvá tesznek. Ráadásul e bűnök mások hitre találását, lelki fejlődését akadályozhatják.

Nem kivétel ez alól Dávid bűne sem, melyről a mai történetben olvastunk, ti. hogy Dávid otthagyja Isten népét. Isten népének ellenségeihez, a filiszteusokhoz megy. Tőlük kér menedéket, s ők meg is adják neki, de Dávid őket is becsapja. Ugyanakkor ebben az időszakban rablással, gyilkolással és mások javainak az eltulajdonításával köti le idejét. Sehogy se lehet menteni vagy igazolni ezt a dolgot, hogy embereket ölt meg és vagyonokat rabolt el. Annyira botránkoztató ez a dolog, hogy némelyek az egész Ószövetség hitelét is kétségbe vonják emiatt. „Dávid, az Isten szíve szerint való férfi?” – ahogy a Szentírás nevezi egy helyen – „Hát milyen Isten az, akinek ez a rablógyilkos a szíve szerint való? Egyáltalán ugyanaz az Ószövetség Dávidot kedvelő és Újszövetség szeretetet hirdető Istene? – kérdezik, bár gyengéje ennek a kérdésnek, hogy Dávidot az Újszövetségben nevezi az ige Isten szerinti férfinak. De a kérdés – teológiailag bármennyire is bárgyú, mégis felvetődik, mert csakugyan komoly botránkozást okozhat a hívő ember rusnya bűne. Mint látjuk, még évezredek múltán is kétséget ébreszthet Istennel szemben, ha az Isten szeretett szolgálója vétkezik. S Dávid itteni viselkedése, mint mondtuk, csakugyan védtetlen.

Igazában el is csodálkozhatunk rajta. Hisz Dávidot nem ilyenek ismertük meg. Hol van ebben a történetben az a pirosposztag, Istenben feltétel nélkül bízó, nyílt tekintetű pásztorfiú, aki Isten dicsőségéért küzdve győzte le bátran Góliátot? Hol van az az ifjú, aki Isten fényében lát? Hol van, aki Izráel remegő katonáiban a győzelmes Isten seregét látta? Hol van, aki tudta, hogy bármekkora is legyen az ellenség, semmi az az Isten erejéhez képest? Hol van, aki még az őt üldöző, megszállott királyban, az életére törő Saulban az Isten felkentjét látta, s ezért kétszer is megkímélte az életét? Hol van ez a nagyvonalú, bátor, szeretnivaló Dávid? Hol van Dávid, aki a góliátos történetben egyfolytában csak az Úrról beszélt? Hol van? E történetben szóba se kerül az Isten. Mintha egy másik Dávidot látnánk. Pedig ugyanaz a személy. Mégis. Itt egy hazájából elmenekült bandavezért látunk, aki egyet se gondol az Istennel. Mi vezetett ide? Mi okozhatt ekkora változást?

Én meg vagyok győződve, hogy Dávid pásztorfiú korában nem arról álmodott, hogy nagykorában rabló lesz belőle. Nem ez lebegett szeme előtt, mikor Saul seregében szépen ívelt katonai karriere. Csak hát aztán rosszra fordultak a dolgok. Isten népében olyan dolgokat tapasztalt, amelyek torzították egészséges gyermeki hitét, betegítették egészséges ifjú lelkületét. Már az furcsa volt, amikor Isten seregében senkin nem látszott az, hogy bízik az Istenben. Furcsa volt, hogy mindenki fél, de Dávid ezt még nem vette a lelkére. Aztán furcsa volt, hogy egy őrjöngő örült Isten népének a királya, akit zeneterápiával kell Dávidnak kezelnie, de a terápia közben Saul olykor dühöngeni kezd, s ilyenkor dárdát hajt Dávid felé. Aztán ahogy Dávid a hadseregben egyre sikeresebb lesz, kap kitüntetések. De ezek is olyan furcsák. A király veje lehet. Dávid érzi, hogy ez azért eltúlzott jutalom. S érzi azt is, hogy nem is őszinte. S aztán egyre nyilvánvalóbb, hogy Saul nem jutalmazni, hanem megölni akarja őt. Aztán jön a nyílt üldözés. Semmi rosszat nem tett, sőt hőstetteket hajtott végre, és mégis üldözik, mint egy veszélyes gonosztevőt. S a rendszer, amelyben él, egyre inkább belekényszeríti őt ebbe a szerepbe. Hisz elveszti munkáját, lakhelyét, feleségét, családi otthonát. Üldözött emberek csapodnak hozzá, s lehet, nem mindenkit ártatlanul üldöztek. De hát a menekülés közben minden segítség jól jön, Dávid nem lehetet finnyás. És nem is volt, s egyre furcsább eszközöket választ, hogy megélhetését biztosítsa. De azért amíg Isten népén belül marad, addig lelke végig megőriz valamit abból, amiért szeretik őt. Legényei kétszer is biztatják, itt az alaklom, öld meg Sault, s legyél te a király. És Dávid megmutatja, tud tisztességes, nagyvonalú, megbocsátó és törvénytisztelő lenni, tud türelmesen várni, mert még Isten fényében lát. Ezért nem vesztette el még teljesen erkölcsi érzékét, s nem gyilkolja meg Sault, az ő életére törő, háborodott királyt. S Isten nem is hagyta el Dávidot ebben a nehéz időszakban. Bár Saul üldöző serege ötször nagyobb volt Dávid csapatánál, s többször látszott úgy, hogy végleg be vannak kerítve, és most már tényleg itt a vég, Isten mégis újra és újra megmentette Dávidnak és a vele levőknek az életét. – Dávidnál azonban mégis elszakad a cérna. Az állandó életveszély, zaklatottság és üldözés elhossa számára a lélek sötétjét. Eljön az idő, mikor nem látja már az Istent. Elfogyatkozik a hite, és saját kézbe veszi a dolgokat. „Gyerünk el Isten népéből, mert ami itt van, azt már nem lehet kibírni.” – és elmegy a pogányok közé, és elkezd igazán pogány módra viselkedni, rablóvezér lesz.

Dávid nem jószántából lett rabló, de ez aligha vigasztalta a legyilkolt és kirabolt embereket. Dávid nem örömben választotta ezt az utat, de ez nem jelent semmiféle mentséget vagy feloldozást bűnére. Rablónak lenni akkor sem helyes, ha egyébként életveszélyben vagy. De hordoz ez a történet ránk nézve is néhány fontos tanulságot. Nézzük ezeket!

Először is arra figyelmeztet ez a történet, hogy ne higgyünk túlságosan saját jószágunkban. Ne bizakodj el! Miért hinnéd, hogy Dávidnak kisebb hite volt, mint neked? S lám, elbukott. Ne hidd, hogy te nem kerülhetnél olyan körülmények, kísértések közé, amelyekben elfogyatkozna jószágod. Maga a történet arra tanít, az élet nem az ember jószágáról szól. Életünk nem a saját jószágunkról szól, hanem Istenéről. „Csak egy jó van, az Isten” – mondja egy alkalommal Jézus. Ha esetleg nem találkozta szembe még szégyenletes módon saját gyarlóságoddal, adj hálát az Istennek, amiért megóvott azoktól a körülményektől, melyben kibújt volna a szög a zsákból. Ha meg a jövőben nem szeretnél belefutni saját gyarlóságod döbbenetes megnyilatkozásaiba, imádkozz buzgón, és kérd Istentől: „Ne vígy engem kísértésbe”!

Másodszor azt is megtanulhatjuk, hogy ha Dávid továbbra is Istenre nézett volna, akkor nem követte volna el ezt a bűnt, hiszen a körülményei egyébként nem lettek rosszabbak, mint korábban voltak. Olykor nekünk is kevesebbet kéne foglalkoznunk a körülményekkel, saját sérelmeinkkel és mások (akár az Isten népe tagjainak) botránkoztató dolgaival. Ellenben többet kéne foglalkozni az Istennel. Többet kéne elmélkedni megtapasztalt ajándékain, szabadításain, szeretete

naponként megmutatkozó jelein, és hatalmas kegyelmén. Minél többet gondolsz rá, annál könnyebb elkerülni a bűnek a csapdáit. Ha úgy érzed, a körülmények kísértenek. Ha úgy érzed, már nem bírod tovább, mielőtt bármit tennél vagy mondanál, ülj le, és imádkozzál! Kérd, hogy Jézus, az Isten Fia, könyörüljön meg rajtad, bűnösön. Figyeld meg, segíteni fog.

Harmadszor arra is tanít ez a történet, hogy te, aki Isten népe vagy, legalábbis e nép egy tagja, igyekezz úgy viselkedni, hogy ne a legrosszabb formát hozd ki a körülötted élőkől! Például ha Saulként üldözöd rögeszméiddel környezeted jó szándékú tagjait, ne csodálkozz rajta, ha egy idő után dávidi agresszióval válaszolnak. De nem ez a te küldetésed. Inkább abban kell segítened az embereket, hogy krisztusi módon tudjanak viselkedni.

Negyedszer: Ha úgy alakult, hogy Isten engedte, hogy olyan kísértés érjen, melyben nem tudtál megállni, mely miatt most szégyelled magad, akkor lásd meg, ez is arra való, hogy tanuljál belőle. Tanulj önismeretet. Ismerd meg a benned lévő mélységeket, ismerd meg éned sötét oldalát, lásd meg, tapasztald meg, amit egyébként úgysem hinnél el, ha csak a Bibliában olvasnád: kegyelemre szoruló bűnös vagy, aki hajlamos minden rosszra. Nem hinnénk ezt el, mert gőgösek vagyunk, de szégyenletes bűneink segítenek ezt meglátnunk, elismernünk, és Isten előtt megvallanunk. Ne értsd félre! Ez nem mentség a bűnre, viszont segítség ahhoz, hogy ne maradj a bűnben, s hogy megmenekülj a bűn következményétől, a pokoltól.

Segítség, mert a történetnek van egy ötödik tanítása is. És ez az ötödik tanítás az Istenről szól. A kegyelmes Istenről. Lásd meg, az Isten, akit te öngigazoló magyarázkodásaiddal annyiszor akartál átverni, mert azt hitted, hogy ő csak a jókat szereti, most, e történet által megmutatja neked, hogy ő még az olyan nagy bűnöst is magához fogadhatja, mint amilyen a rablóvezér Dávid volt. Istennél még a rablásra is lehet bocsánat. Mert ilyen nagy Isten kegyelme. Mert ilyen nagy volt Jézus áldozata, értünk vállalt szenvedése. Ekkora kegyelmet szerzett Jézus keresztre.

Jézus érdeméért nem hagyja Isten a bűnök csapdjában elveszni az ő választottait. Ő Dávidot sem hagyta a bűnben. A történet folytatásából kiderül, hogy bár Ákis, a pogány világ megtestesítője azt gondolta, hogy Dávid örökre az ő szolgálója lesz, Isten ezt nem engedte. Nem engedte, hogy Dávid felhőtlenül jól érezze magát a bűnben, s a másik oldalról úgy alakította a körülményeket, hogy Dávid visszatérhessen Isten népébe. Ő átvitte Dávidot a lélek sötét éjszakáján, melyben Dávid nem látta az Urat, és belesüllyedt a bűnbe. De Isten ki is hozta őt. Isten rávezette Dávidot a bűnből kivezető útra, a bűnvallás és bűnbánat útjára. Dávid megismerte saját gyenge, bűnös, szégyenletes, kegyelemre szoruló természetét. Megismerte lelke sötét oldalát, megismerte önmagát. Erről tanúskodik az a tény, hogy a Biblia hat bűnbánati zsoltárja közül négynek Dávid a szerzője. És e zsoltárok előttünk példák. Mert ezekben Dávid nem magyarázza, nem mentegeti, nem mismásolja bűneit, hanem egyszerűen leborul az Isten előtt, megvallja, hogy bűnös és bocsánatot kér.

Ha már látod, hogy vannak szégyenletes bűneid, előtted is ez az út. Ne mentegetőzz, és ne magyarázkodj! Hanem meríts erőt Dávid történetéből. Számára volt bocsánat. Számadra is van, mert ilyen nagy Isten kegyelme. Borulj le előtte, s kérd életed összes bűnére a bocsánatot. S ha látod a bűnbocsánatot Krisztus keresztyén felragyogni, akkor tekintetedet többé ne is vedd le erről, hanem nézd őt, a kereszten érted szenvedőt, hogy az ő fényében élj Isten szeretetét és dicsőségét hirdető szent életet. Ámen.

1. Dávidot milyen atrocitások érték Isten népében? (Pl.: 1Sám; 19-20.)
 2. Dávid hogyan próbálta meggyőzni Sault arról, hogy ő nem ellensége? Hogyan és miért kímélte meg Saul életét? (1Sám; 24. és 26.)
 3. Alapigénkben említi-e Dávid Istent?
 4. Dávid, amikor nem Istenre néz, milyen dolgokat követ el?
- a) Dávid sokat tűrt, míg elhagyta Isten népét. Ma milyen sérelmek miatt hagyják el az emberek a gyülekezetet? Neked milyen a tűréshatárod? Ért olyan sérelem az egyházban, ami miatt megfordult a fejedben, hogy el kéne hagyni Isten népét?
 - b) Dávid Saul minden gonoszsága ellenére Isten felkentjét látja benne? Te Isten népe vezetőiben a gyarlóságot látod jobban vagy azt, hogy Isten rendelte őket a nép élére?
 - c) Nehézségeid közben eszedbe szokott jutni, hogy régebben hogyan segített meg Isten? Jelent a korábbi hittapasztalat erőt számadra a jelenhez és jövőhöz, amikor bajban vagy?
 - d) Mennyire könnyű elfogadnod, hogy kegyelemre szoruló, gyarló, bűnös vagy? Mennyire bízol saját jóságodban, s mennyire Isten kegyelmében az üdvösséggel kapcsolatban?
 - e) Téged zavar, hogy Isten kegyelme akkora, hogy még a rabló Dávid is bocsánatot nyerhetett? Az, hogy Isten kegyelme ekkora, mit jelent a számadra? Ez a kegyelem szerinted hála vagy könnyelműsége indítja az embereket?